

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

21. Narratio de Elephanto, qui pro nutritio pugnauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

λέπτει την φολαχίν, ἀλλ' οὐ πότε τῷ τρέμενα ἕκα
θητοῦ λοχῶσται, χρύσαμον διὰ βλέψσα· οὐ δὲ
λέων οὐδὲ μοιῶν, οὐ λλών, οὐ πότε τὸ ἄχες, οὐ
ἄνθεπτος, ἀτα σφράγεσσιν ἀλατο, οὐ διδότι
ἐλουργῷ περιτυγχάνει. οὐ δέσσεται, οὐ ἀφίκεται
πλεκευτή οὐ θηρίον οὐ λέων οὐ αἴρετο, οὐ λαυρὸν
ἀνατένας καταδέστη οὐ σίστεται, οὐ τὴ γλαυκὴ^{τὸν πρόσωπον} ερεῖται οὐτοῦ: οὐ ἔκειται οὐ πε-
δάριον οὐ, τε λέων περιβαλλεται οὐ δέσσεται,
σόματι ελασσετο, οὐ ὑπέρενοι, οὐ τεπτοθέκεται οὐ, οὐ-
γειται οὐτοὶ επὶ τὸ οὐλιον, οὐ λέαρναται οὐ, οὐ
αὐτὴ προσελθούσα ἐπεσήμανε, οὐ τέρασι οὐ δόν,
οὐ πιέσεται εἰς τὸν ξηρόν. σωματίδιον οὖσα οὐ
θρωπός, οὐ συμβαλλεται οὐκεῖται τι τέττας οὐ
εκάνης, οὐ ἀπερόμηκτος τούτῳ χειρῶν, δέκουφετο
θέντος, οὐ τὸ οὐδὲ τέρατον οὐ καταλεύθηκε, οὐ
διεστάσαστο οὐ θύμες οὐτοὺς τούς τε θυμρωπον
οὐ λέων ἀπεδην τε οὐ δοινή πάλιν ἐπειναγεται
οὐ τὸ ξηρόν οὐ πρότερον εἰτε υπεραγεται. οὐ ἀπε-
δωκεται οὐ δέσσεται λοτομία.

IN Pangaeo, Thraciae monte, Eudemus ait,
vismam, quo tempore leonis lustrum non i-
gnorabat à defensoribus vacuum esse, huic
catulos, qui se per ætatem noadum tueri po-
terant, interemisse. Mox parentes cum aliquan-
de ex venatu reuertentes, & leuunculorum cæ-
dem factam vidissent, accrimo, ut par erat,
dolore pressos, visam insequitos fuisse: Hanc
verò summo cum metu, quantum potuit iti-
neris contendentes, in primam quamque ar-
borem consendisse, ibi ut ab illorum insidijs
declinaret, consedisse: Nam autem illi cum se-
videnter vlcisi non posse, leznam quidem
coſtinerent summa diligentia ad arboris trū-
cum insidias molientem excubasse; sursum-
que verius intenſis oculis sanguinariam aspe-
xisse: leonem verò, similiter atque hominem
ex liberorum morte mōtentem, longè latē-
que summo cum dolore totis montibus erraſ-
ſe, dum materiarum fabrum offendisset: cuius
ē manibus magnopere exterriti, securim vbi is
excidisse perplexisset, ſese attollens, illum
blande & ſuauiter amplexabatur, linguaque
illi faciem abſtegebat: quam benignitatem
homo ſentiens, iuis rebus fidere coepit; leo

hunc cauda amplectatus ducebat: neque ſecu-
rīm, quæ huius ē manibus effluxerat, illum re-
linquere permettebat, ſed pede ſuo ſecurim
tollēdām eſtē ostendebat; cūque eius ſigni-
ficationem homo non intelligeret, ſecurim
leo ore accepit, mordicūſque tenens illi por-
rexit, ac denique illum ad lustrum ſuum, vbi
conſtrati catuli iacebant, perduxit: id quod
leza videns, ipfa quoque ad eos profecta ho-
mini ſignificabat, cladem miſerabilem iſpi-
ceret; atque poſtea ſua ſignificatione hunc im-
pellebat ſulpiceret viſam, vnde homo conie-
cta aſſequitus, aliquam hos ex hac grauem
iniuriam accepisse, omnes neruos ad excin-
dendam arborem contendit; quam cū euer-
tiſſet, viſam p̄cipitem in terram delapsam
fera diſtrixerunt; hominem illas ſum leo redu-
xit in locum, vbi prius ei occurreret; atque
materic, quam à principio cædebat, illum in-
uiolatum reddidit.

Narratio de Elephanto, qui pro nutritio-
pugnauit.

CAPUT XXI.

Eλέφαντος πέλει περιτύγχανει λευκῷ
πιλαιτητῆς ελέφαντος Ινδός οὐ παραλα-
βεῖν Σερείτιναρδον, οὐ καταμικρὰ ἀπέφνεται pugnat.
επίδημος οὐ πιέσεται οὐ, οὐ τὸ κτηνατός, οὐ Aelias. 4.
άντηρτος οὐδὲ οὐ Σερείτινος τελείων, αναδέστη
μερος οὐκέται οὐ τοινια βασιλεὺς τοῦ Ινδῶν πυ-
μάνῳ οὐ τετλαβεῖν τὸ ελέφαντα, οὐ, οὐ ερύ-
μερος οὐ πιέσεται, οὐ μή τοιποτε αλγοῦντει
μέλλει δεποτεναιντεῖ οὐδέ, οὐκ οὐραδόθ-
σειν, οὐ ὥχτος οὐκέται τελείων, αναδέστη
ελέφαντα θάγανται τελείων, οὐ πέμπεται
οὐτοὶ τοὺς οὐραρχούσις, οὐ σίκα οὐ Ινδός οὐ τὸ
τελείων οὐ πιέσεται οὐ πετεῖ οὐκον, ἐπειρηνίτο πε-
ρην προσφέρειν. οὐκέται οὐ διεργωπός Καλ-
λαλεν αὐτοὺς αἰτεῖν, οὐ τὸ θηρίον ἀδικειδίου
συκῆματο οὐ τὰ πρῶτα οὐ τοιαδητα. ἐπειδή
βλῆθεις οὐδέ καταλαΐδει, περιβοκει μὲν τὸ Βο-
ρεῖον οὐδέφοις, κανάτας οὐ περασπίζοντας οὐ τοῖς
οὐλοῖς, οὐ τὸ θηρίον πολλοὺς ἀπέκτενε, τοῖς
οὐλοῖς οὐ θεραπευταί περιβαλλεν οὐ τὸ Ζοφεῖ τελεί-

προ-

περιβοσκίδα, πέμπτη αὐτὸν, καὶ ίπτ τὰ ἀντίκαια κο-
μίζει, καὶ παρέμενεν ὡς φίλος φίλων πιστός, καὶ
τὴν ἔνοιαν ἐδίκνυτο. Οἱ ἀνθρώποι πονηροί, καὶ
πει τάπικαν μὲν καὶ τρυπώντες φέροντει, παρα-
στατεχογύνοντες, σέντροι τοῖς κυδώνοις προβότει, καὶ
μάτιαν καὶ εἰσούδεν τὸ τῆς φίλιας θυμόνα κρα-
τούργει!

Vm Indus quispiam elephanti album pul-
lum offendisset, atque hunc etiam tunc te-
nerum aluisset, & paulatim mansuefecisset,
eoque deinde veheretur, & belluam amaret,
& vicissim redamaretur ipse, ac simul suam e-
lephantum educationem cum maximis amici-
tia officijs huic Indo compensaret: Indorum
rex id intelligens, muneri poposcit sibi ele-
phantum mitti: Is, ut vehementer risuitate
flagrans amatoris, dolebat si hunc aliis quam
ipse esset habiturus; itaque negans se daturum,
vna cum elephanto in desertissimam regio-
nem perfugit: Rex autem id ægre ferens, ad e-
um insequendum misit, qui Indo auferrent si-
mul, & illum comprehensum ad pecuniam redu-
cerent. Cum igitur eodem venissent ubi erant
transfuge, comprehenderentque aggressi fuis-
sent; ex superiori loco lapidibus eos homo ap-
petebat, pariterque elephantis, ut iniuria insig-
ni accepta, illorum imperium repellebat. Vbi
autem Indus lapidatione facta percussus pre-
ceps deictus fuisse, elephantis, hominum
more acerrime se tenuit, pro suo nutritio,
quem corpore tegebat, cum propugnauit,
tum vero ex inuidentibus partem occidit, par-
tem in fugam impulit: tum altorem promu-
scide circumplexus ad stabula inuenit, ac tab-
quam amicus permanuit fidelis, amico bene-
volientiam ostendens, qua admirabilis futurum e-
ducatorem prosequebatur. O sceleratos ho-
mines, qui mensas, culinas, & lattaginum stri-
dores sequuntur, & prandia querunt in peri-
culis autem amicitiae iure temere violato
pollutoque, amicos de-
seruit.

*Typus narrationis politice, stylo sublimi,
& magnifico.*

CAPVT XXII.

Sed vna apud Cicronem Regina cæterarum
Verrina 3. quæ incipit à topographiæ de-
scriptione Lamplaci vrbis, in quam Verres ad-
uenit.

Dedecitur iste ad Iabitorem quendam hospitem, comitesque eius apud ceteros hospites collatorum. Ut mos erat istius, atque ut eum suæ libidines flagitiosæ facere admouerant, statim negotium ad illis suis comitibus nequissimis, turpissimisque hominibus, ut videant, & inuestigent, ecqua virgo sit, aut mulier digna, quamobrem iste Lampaci diutius comoraretur. Erat comes eius Rubrius quidam, homo factus ad istius libidines, qui miro artificio quocunque venerat, hæc inuestigare omnia solebat: is ad eum rem istam deferrit. Philodamum esse quendam genere, honore, copijs, existimatione facile principem Lamplacenorum: eius esse filiam, que cum patre habiraret, propterea quod virum non haberet, mulierem eximam pulchritudine, sed eam summa integritate, pudicitiaque existimari. Homo, ut hæc audiret, sic exarsit ad id, quod non modò ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidè ab eo, qui ipse vidisset, ut statim ad Philodamum migrare se diceret velle. Hospes lanitor, qui nihil suspicaretur, veritus, ne quid in se offenditeret, hominem summa vi retinere cepit. Iste, qui hospitis reliquendi caußam reperire non posset, alia sibi ratione viam munire ad stuprum cœpit: Rubrium, delicias suas, in omnibus eiusmodi rebus adiutorum summu, & consecum, parum laute diversari dicit: ad Philodamum deduci iubet, quod ybi est Philodamo nunciatum, tametsi erat ignarus, quantum sibi, ac liberis suis iam tum maii constitueretur, tamen ad istum venit, ostendit munus suum illud non esse: se eum suæ partes essent, hospitum recipiendorum, tamen ipsos tantum prætores, & Consules, non Legatum ascellas recipere solere. Hie qui vna cupiditate raperetur, rotum illius postulatum, causamque neglexit, per vim ad eum qui recipere non debebat, Rubrium deduci imperauit. Hic Philodamus, posteaquam ius suum cinere non potuit, ut humanitatem con-